

Vanhusneuvoston kokous 4/2020

Aika: 22.4.2020 klo 12.30 yhteys avataan, kokous klo 13-15.30

Paikka: Teams -videokokous

Kutsutut:

Puheenjohtaja

Olli Männikkö

Jäsenet

Marja-Liisa Lahtinen

Gustav Båsk

Kerttu Perttilä

Kalevi Kivistö

Matti Passinen

Katri Rannisto

Hannu Viitanen

Anu Helle

~~Lasse Hoffman~~

~~Riitta Lahikainen~~

Juhani Kytö

Pentti Walkama

Asiantuntijajäsenet

Susanna Tommila

Matti Lyytikäinen

Kari Sirviö

~~Sirkku Wallin~~

Anne Savolainen

Kh:n edustaja

Maria Guzenina

Sihteeri

Maria Rysti

Muut:

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13.00

2. Kokouksen osanottajat, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin osallistujat sekä kokous laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

3. Työjärjestyksen hyväksyminen

Hyväksyttiin työjärjestys.

4. Pöytäkirjantarkastajan valinta

Valittiin Pentti Walkama pöytäkirjantarkastajaksi puheenjohtajan lisäksi.

5. Järjestöjen aloitteet ja palautteet

Käytiin läpi kooste vuosittaisista järjestöjen aloitteista ja palautteista koskien kaupungin palveluja ja toimintaa. Vanhusneuvosto lisäsi omat kannanotonsa aloitteisiin. Vanhusneuvoston kannanotot lähetetään seuraavassa järjestökirjeessä tiedoksi järjestöille. Aloitteet lähetetään vastattaviksi toimialoille.

Päätös: merkittiin tiedoksi kooste ja vanhusneuvoston kannanotot aloitteisiin.

6. Toimialojen ja konserniesikunnan ajankohtaiset asiat ikääntyneen väestön näkökulmasta

6.1 Sivistystoimi/ Susanna Tommila

Sivistystoimen näkökulmasta monet toiminnat ja palvelut on jäädytetty korona -viruksen takia. Tapiola Sinfonietan musiikkiesityksiä on striimattu nettiin. Kotona 247 -sivustolta (<https://www.kaupunkitapahtumatespoo.fi/>) pääsee katsomaan ja kuuntelemaan esityksiä. April Jazz -tapahtuma on myös nähtävissä netissä. Liikuntapalveluissa pyritään kannustamaan ihmisiä liikkumaan ulkona huomioiden turvavälit. Sivistystoimessa on halukkuutta mahdolliseen ikääntyneiden soittorinkiin.

6.2 Tekninen ja ympäristötoimi/ Anne Savolainen

Teknisentoimen toiminta jatkuu melko normaalisti koronasta huolimatta.

6.3 Konserniesikunta/ Kari Sirviö

Koulu- ja päivätoiminta ym. kuljetuksia Espoon kaupungille tuottanut kuljetusyritys Kajon OY ajautui konkurssiin. Korvaavia palveluja on saatu tilalle huhtikuun loppuun asti. Touko -heinäkuun ajaksi on tulossa kilpailutus.

7. Ajankohtaista korona -virustilanteesta

Matti Lyytikäinen esitteli ajankohtaiskatsausta. Kokonaistilanne on rauhallinen ja palvelujen tilanne on hyvä. Espoolaisten keskuudessa viruksen ilmaantuvuus on alhaisempi kuin esim. Helsingissä. Tartuntoja Espoossa 398 (21.4.)

Sairaalahoidossa olevien Covid19+ potilaiden määrä lievässä laskussa (Suomi, HUS, Jorvi, Espoon sairaala), epäilyjen määrä on kasvussa, koska nyt testataan herkemmin. Koronavirusepidemia ilmenee erityisesti hoivakodeissa ja Espoon sairaalassa.

Koronatartuntoja on esiintynyt hoivakodeissa, joista muutamassa tilanne on ”aktiivinen”. Aukasta noin 30 on saanut tartunnan, kuolleita yhteensä 9. Hoivakotien kokonaiskuolleisuus ei eroa aiemmista vuosista Henkilöstön altistuminen ja karanteenit aiheuttavat henkilöstövajauksia yksiköissä.

Terveysasemilla ryhdytään palauttamaan normaaliajan kiireettömiä palveluita pienessä määrin, myös etävastaanottoja on lisätty. Etävastaanottojen avulla asiakkaita on kohdattu enemmän maaliskuun 2020 kuin vastaavana aikana 2019.

Erityisryhmien suojelua on lisätty. Seniorien palvelukeskukset ja päivätoiminta on suljettu. Vierailukiello on voimassa hoivakodeissa ja sairaalaosastoilla.

Lyhytaikaishoito hoivakodeissa järjestetään vain välttämättömissä tilanteissa kotona pärjäämiseksi (esim. omaishoidon tuen asiakkaat). Siirrot hoivakoteihin tehdään tarkalla harkinnalla. Kotihoidossa on lisätty etäpalvelua. Geriatrin poliklinikalla vastaanottokäynnit on lopetettu, kiireelliset tapaukset hoidetaan kotikäynneillä. Terveysasematoiminta hoitaa kuntalaisten asiat ensisijaisesti etänä (puhelin; chat; videovastaanotot).

Useita toimenpiteitä on tehty korona -viruksen takia. Puhelin- ja neuvontapalveluja on vahvistettu yli 70-vuotiaille ja vammaisille. Ruoka-, lääkehuolto- ja asiointipalveluja järjestetään, myös karanteenissa oleville. Koordinointi tehdään ikäryhmittäin Espoon neuvontapalvelujen kautta. Ikääntyneet voivat olla yhteydessä Nestoriin p. 09 816 33333 arkisin klo 8-16. Toteutus tehdään yhdessä järjestöjen kanssa.

Viestintää lisätty ikääntyneille:

- Länsiväylän ilmoitus viikoittain kaikenikäisille, ilmoituksessa on osio ikääntyneille
- www.Espoo –sivuilla tietoa ja ohjeita
- Nestorin erityisryhmille on lähetetty kirje koronan vaikutuksista ja myös soitettu
- Vanhusneuvoston järjestökirje
- Elinvoimaa ikääntyville –liite suunnitteilla toukokuun lopulle
- Mietitty soittoja ikääntyneille, toistaiseksi ei järjestetä soittorinkiä kaupungin koordinoimana
- Suunnitteilla kirje 70 + kotitalouksiin srk:n kanssa, kirjeeseen tulee puhelinnumeroita, joihin seniori voi itse soittaa

Suojavarusteista on ollut puutetta. Näiden osalta infektio-terveysasema ja Espoon sairaala on priorisoitu. Suojainten varmuusvarastoinnista ei määrätä laissa Lääkkeiden velvoitevarastoinnista (koskee vain lääkkeitä). Valmiuslakiin perustuva yleinen varautumisvelvollisuus velvoittaa kunnat suojavälineitäkin varastoimaan.

Kansallinen varautumissuunnitelma influenssapandemiaa varten suosittelee vähintään 3 – 6 kk vastaavaa normaalikulutuksen varastoa suojavälineille.

Espoossa: ” Kirurgisissa suu-nenäsuojaimissa, joille nyt on suurin tarve, on varauduttu nimenomaan 3kk määrillä. Haaste: Suu-nenäsuojissa riittää normaalisti 3 kuukautta se määrä mikä nyt uusien ohjeistusten myötä kuluu viikossa”. Yksityisillä palveluntuottajilla on ollut omia varastoja. Viime viikon aikana tilanne on korjautunut. Suojaimien käyttö saadaan kansallisen ohjeistuksen tasolle (hoivakodit ja kotihoito).

Käsittelystä: Kuinka kauan senioreiden eristys voi kestää? Vastaus: asiaa on vaikea

ennustaa. Vaakakupissa on tartuntojen välttäminen ja toisaalta perussairauksien hoitamatta jääminen ja muut haitat. Jotain lievennyksiä on varmaan tehtävä ja arvioitava, mitä lievennykset aiheuttavat. Kysymys: Miten tiedetään yksinäisistä vanhuksista ja heidän tilanteestaan? Osa vanhuksista jää varmaan tavoittamatta. Keikka-avulla on runsaasti vapaaehtoisia. Vastaus: Nestorinkin näkökulmasta on melko hiljaista nyt, aluksi oli enemmän yhteydenottoja. Kaikkien toimijoiden aktiivisuutta toivotaan. Kommentti: soittorinki, pitäisikö lähteä hakemaan aktiivisemmin apua tarvitsevia? Kysymys: kuinka monta koronatapausta on Espoon hoivakodeissa? Vastaus: kumulatiivinen lukumäärä on 31. Osa on jo parantunut. Kysymys: Poliisi oli käynyt hoivakodissa, miksi he kävivät, vaikka on kieltä käydä hoivakodeissa? Vastaus: Vanhusten palveluissa ei ole kuultu asiasta, toisaalta poliisi saattaa päästä yksikköön kielloista huolimatta.

Kysymys: Miten hoitohenkilökunnan määrä riittää ja miten he jaksavat? Vastaus: jos hoivakodissa on altistunutta henkilökuntaa tai sairastuneita, on voinut olla tiukempaa. On jouduttu siirtämään jonkin verran henkilökuntaa. Henkilökuntaa on saatu myös kouluterveydenhuollosta ja muista poikkeustilanteen vuoksi suljetuista toimipisteistä. Kotihoidossa tilanne on rauhallinen. Korona painottuu etenkin sairaaloihin ja hoivakoteihin. Varhaiskasvatuksesta ja päivätoiminnasta on saatu henkilökuntaa kotihoitoon. Kysymys: Espoon päivystysosaston henkilöstö aikoo tehdä huomautuksen, koska työnantaja ei ollut valmistautunut koronatilanteeseen. Vastaus: varmaankin on noudatettu sillä hetkellä voimassa olleita ohjeita. Asiasta on käynnistetty ulkopuolinen turvallisuustutkimus. AVI ottaa tarvittaessa kantaa. Kysymys: perussairauksia jää varmaan hoitamatta poikkeustilan takia. Vastaus: kannattaa hoitaa perussairaudet. Terveysasemat ovat auki, mutta ajanvaraus pitää tehdä.

Keskustelua soittoringistä: SPR on luonut soittoringin Espoon keskuksen kotihoidon asiakkaille. Soittoringissä kotihoito valitsee potentiaaliset asiakkaat ja kysyy lupaa antaa puhelinnumero soittorinkiin. Pohdittiin, mistä yhdistys saa puhelinnumeroita. Tiedossa oleville vanhuksille voisi soittaa. SPR haluaisi paikallisesti yhteydet kotihoitoon ja saada sieltä yksinäisten soittorinkiasiakkaiden yhteystietoja. Tärkeää olisi saada kiinni niitä yksinäisiä henkilöitä, jotka eivät ole kotihoidon asiakkaita. Nestorilla on alueellinen organisaatio, ehkä sitä voisi hyödyntää. Myös taloyhtiöitä voisi kontaktoida. Eläkeläisyhdistysten jäsenet eivät ole ehkä kaikkein yksinäisimpiä. Miten yksinäiset löydetään?

Jatketaan vanhusten palveluissa ja yhteistyökumppaneiden kanssa pohdintaa, miten yksinäisten etsintää voidaan organisoida. Ongelma, miten heidät löydettäisiin, ja miten yhteystietoja voidaan laillisesti koota ja käyttää.

Päätös: merkittiin esitys ja käsittely tiedoksi.

Syksyn 2019 ja kevään 2020 vanhusneuvoston kokoukset:

Keskiviikkoisin klo 12.30-15.30 (tilat on varattu klo 16 asti):

13.5.2020 kokous klo 12.30-15

2.9.2020

7.10.2020

4.11.2020

9.12.2020

Sykettä Syksyyn -juhla on Espoon kulttuurikeskuksessa sunnuntaina 11.10.2020

PKS -vanhusneuvostojen tapaaminen Espoossa 20.10.2020 klo 13-16

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päättää kokouksen.

Olli Männikkö
puheenjohtaja

Maria Rysti
sihteeri

Pentti Walkama
pöytäkirjan tarkastaja